

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต (CORRUPTION RISK) และประพฤตินิชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีบัญชี 2567

ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ

BAAC PROCUREMENT

คำนำ

การทุจริตเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) เป็นลำดับแรก เนื่องจากการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ อาจก่อให้เกิดการทุจริต และประทุพติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของ ธ.ก.ส. ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติงาน ตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ธ.ก.ส. จึงได้จัดทำรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุขึ้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอกได้รับทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ความเสี่ยง ระดับของความเสี่ยง มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง และมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผลด้านการป้องกันการทุจริตของ ธ.ก.ส. และสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

มีนาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
1. วัตถุประสงค์	1
2. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
3. กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	1
4. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	2
5. กระบวนการบริหารความเสี่ยงของ ธ.ก.ส. (ภายใต้มาตรฐานสากลของ ISO 31000:2018)	3
6. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	7
7. ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	14
8. มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	14-15

วัตถุประสงค์

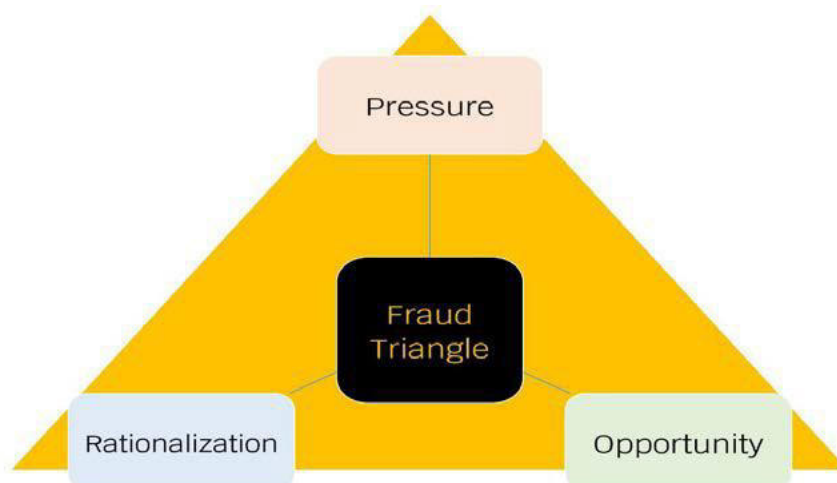
1. เพื่อให้มีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
2. เพื่อใช้เป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผลด้านการป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างของ ธ.ก.ส.
3. เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใสเป็นธรรมในการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายใต้อาณัติของกรมการปกครอง

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับกับการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (1940) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชววิทยาชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
(Corruption Risk Assessment) สำนักงาน ป.ป.ท.

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

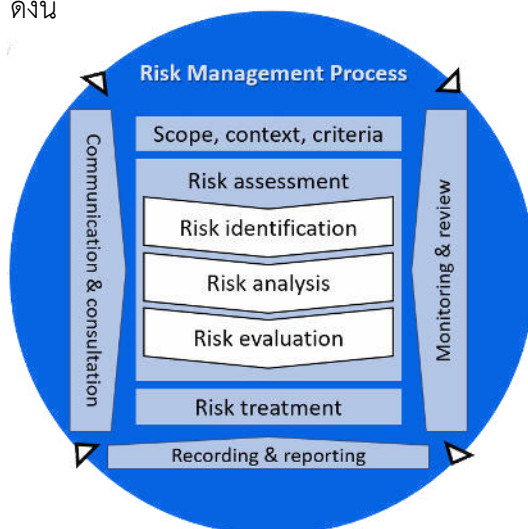
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤตินิষอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของ ธ.ก.ส. ในอนาคต
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลากร กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties.” (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2565)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออวยยศยศไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของไว้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา	มาตรา 128 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 3 ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของ ธ.ก.ส. (ภายใต้มาตรฐานสากลของ ISO 31000:2018)

ธ.ก.ส. บริหารความเสี่ยงตามหลักการมาตรฐาน ISO 31000:2018 กรอบแนวทางกำกับสถาบันการเงิน เฉพาะกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 กำหนดเป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารความเสี่ยงทุกระดับของ ธ.ก.ส. เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของ ธ.ก.ส. เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี โปร่งใส ตรวจสอบได้

ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้มีความชัดเจนในแต่ละประเด็นที่สำคัญ ภายใต้มาตรฐานสากลของ ISO 31000:2018 เป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการนโยบาย ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติอย่างเป็นระบบกับกิจกรรม การสื่อสารและการให้คำปรึกษาการสร้างบริบท การประเมิน การติดตาม การทบทวนและรายงานความเสี่ยง ประกอบด้วย 6 กระบวนการ ดังนี้

แผนภาพ แสดงกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน ISO 31000:2018

1. การกำหนดขอบเขต บริบท และเกณฑ์ความเสี่ยง (Establishing the Scope, Context and Criteria)

การกำหนดขอบเขต บริบท และเกณฑ์ความเสี่ยง เป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารความเสี่ยง ธ.ก.ส. ต้องกำหนดขอบเขตของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง กำหนดบริบทที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย (1) บริบทภายนอก อาทิ สังคม วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย การเงิน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สภาพการแข่งขัน ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอก (2) บริบทภายใน อาทิ โครงสร้างองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ วัฒนธรรมองค์กร บุคลากร ระบบสารสนเทศ วิธีปฏิบัติงาน ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การบริหารความเสี่ยง (Risk Criteria) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และระดับความเสี่ยงที่เบี่ยงเบนจากระดับที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) เพื่อนำไปใช้ในการประเมินความเสี่ยง

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) เป็นการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Scenario) ที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและเป้าหมายที่กำหนด ประกอบด้วย แหล่งความเสี่ยง (Risk Source) เหตุการณ์ (Event) และผลของเหตุการณ์ (Consequence) รวมทั้งระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ประเภทความเสี่ยง และการควบคุมที่มีอยู่

2.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) เป็นการวิเคราะห์โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งทางบวกและทางลบ รวมทั้งระบุระดับของ Likelihood และ Impact ตามเกณฑ์ระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ตารางอธิบายโอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)

ระดับ (Level)	โอกาสและความเป็น (Opportunity and Probability)	ความถี่ (Frequency)	มีการร้องเรียนผ่านช่องทาง Call Center และช่องทางออนไลน์	มีการส่งต่อข้อมูลเชิงลบผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์	มีการเผยแพร่ข่าวสารเชิงลบผ่านช่องทางสื่อมวลชน
5 สูง (High)	มีโอกาสเกิดขึ้นสูง (มากกว่า 50%)	ภายใน 1 เดือน เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	มากกว่า 25 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 2,800 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 3 ช่องทาง/เดือน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง (31 - 50%)	ภายใน 1 ไตรมาส เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	21 - 25 ครั้ง/เดือน	2,101 - 2,800 ครั้ง/เดือน	3 ช่องทาง/เดือน
3 ปานกลาง (Medium)	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในบางครั้ง (11 - 30%)	ภายใน 1 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	16 - 20 ครั้ง/เดือน	1,401 - 2,100 ครั้ง/เดือน	2 ช่องทาง/เดือน
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	แทบจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (6 - 10%)	มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	11 - 15 ครั้ง/เดือน	701 - 1,400 ครั้ง/เดือน	1 ช่องทาง/เดือน
1 ต่ำ (Low)	เกิดขึ้นได้ยากมาก (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5%)	เหตุการณ์นี้ไม่เคยเกิดขึ้น หรือมากกว่า 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	ไม่เกิน 11 ครั้ง/เดือน	น้อยกว่า 700 ครั้ง/เดือน	ไม่มีการเผยแพร่ข่าวทางลบ

ตารางอธิบายผลกระทบจากเหตุการณ์ (Impact)

ตารางอธิบายผลกระทบจากเหตุการณ์ (Impact)						
ระดับ (Level)	ด้านการเงิน		ด้านการดำเนินงาน	ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง		ด้านกฎหมายและข้อบังคับ
	ผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	ผลกระทบต่อสภาพคล่อง		ช่องทาง Call Center และช่องทางออนไลน์	ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์/สื่อมวลชน	
5 สูง (High)	กำไรสุทธิลดลงมากกว่าร้อยละ 3	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวมน้อยกว่า ร้อยละ 9	ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้เกินระยะเวลา MTPD โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้โดยใช้เวลามากกว่า 9 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้โดยใช้เวลามากกว่า 4 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 2-3	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวมร้อยละ 9-9.99	ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้เกินระยะเวลา RTO แต่ไม่เกิน MTPD โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ (MTPD)	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 9 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 4 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน แต่ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี
3 ปานกลาง (Medium)	กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 1-2	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวมร้อยละ 10-10.99	ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้ไม่เกินระยะเวลา RTO โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 6 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 3 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง แต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน และต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	กำไรสุทธิลดลงไม่เกินร้อยละ 1	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวมร้อยละ 11-11.99	ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้ไม่เกินระยะเวลา RTO โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 3 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 2 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง แต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน และไม่ต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
1 ต่ำ (Low)	ไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวม ตั้งแต่ร้อยละ 12 ขึ้นไป	ไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกรรมสำคัญของธนาคาร	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้น้อยกว่า 3 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้น้อยกว่า 2 วัน	ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือสัญญาหรือข้อตกลง

2.3 การประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation) เมื่อได้ระดับความเสี่ยงด้าน Likelihood และผลกระทบ Impact จ.ก.ส. ประเมินระดับความเสี่ยง (Risk Level) และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงกับเกณฑ์ระดับความเสี่ยงที่กำหนด เพื่อนำไปกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) = ระดับโอกาส (Likelihood) x ระดับผลกระทบ (Impact)

ตารางแสดงระดับความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง

	โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)				
ผลกระทบ (Impact)	1 ต่ำ	2 ค่อนข้างต่ำ	3 ปานกลาง	4 ค่อนข้างสูง	5 สูง
5 - สูง	M5	NH10	NH15	H20	H25
4 - ค่อนข้างสูง	NL4	M8	NH12	NH16	H20
3 - ปานกลาง	NL3	M6	M9	NH12	NH15
2 - ค่อนข้างต่ำ	L2	NL4	M6	M8	NH10
1 - ต่ำ	L1	L2	3	4	M5

ตารางแสดงเกณฑ์ระดับความเสี่ยงและความหมาย

เกณฑ์ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูง (H: High) (20-25)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที
ค่อนข้างสูง (NH: Nearly High) (10-16)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา
ปานกลาง (M: Medium) (5-9)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตามการปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด
ค่อนข้างต่ำ (NL: Nearly Low) (3-4)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหรยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ
ต่ำ (L: Low) (1-2)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหรยอมรับได้

3. การจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

การเลือกทางเลือกในการจัดการความเสี่ยง การเลือกและใช้ตัวเลือกในการจัดการกับความเสี่ยง ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำซ้ำของขั้นตอน (1) การกำหนดและการเลือกทางเลือกในการจัดการความเสี่ยง (2) การวางแผนและใช้การจัดการความเสี่ยง (3) การประเมินประสิทธิภาพของการจัดการ (4) ตัดสินใจว่าจะยอมรับความเสี่ยงที่เหลืออยู่หรือไม่ และ (5) หากไม่ยอมรับให้จัดการความเสี่ยงต่อไป ในการเลือกทางเลือกในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุด ต้องมีความสมดุลระหว่างผลประโยชน์จากความสำเร็จของวัตถุประสงค์กับต้นทุนความพยายามในการจัดการความเสี่ยง หรือความเสียหายจากการดำเนินการ องค์กรควรพิจารณาถึงค่านิยม การรับรู้ และการมีส่วนร่วมที่อาจเกิดขึ้นของผู้มีส่วนได้เสีย หากไม่มีทางเลือกการจัดการที่ใช้ได้หรือถ้าทางเลือกในการจัดการไม่ได้ปรับเปลี่ยนความเสี่ยงอย่างเพียงพอ ความเสี่ยงควรได้รับการบันทึกและเก็บไว้ภายใต้การทบทวนอย่างต่อเนื่อง ผู้มีอำนาจตัดสินใจและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ควรตระหนักถึงลักษณะและขอบเขตความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังการจัดการความเสี่ยง

การจัดทำและดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยง เพื่อระบุวิธีการเลือกวิธีการจัดการที่จะใช้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงข้อตกลงและสามารถตรวจสอบความคืบหน้าในการวางแผนได้ ซึ่งจะระบุลำดับความเสี่ยงที่ควรดำเนินการอย่างชัดเจน ควรรวมเข้ากับแผนการจัดการและกระบวนการขององค์กร ทั้งนี้ การปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้เสีย ข้อมูลที่ระบุในแผนจัดการความเสี่ยงควรรวมถึง (1) เหตุผลในการเลือกทางเลือกการจัดการ รวมถึงผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (2) ผู้มีบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบในการอนุมัติและดำเนินการตามแผน (3) การดำเนินการ (4) ทรัพยากรที่จำเป็นรวมถึงภาระผูกพันต่างๆ (5) การวัดผลการดำเนินงาน (6) ข้อจำกัด (7) การรายงานและการติดตาม และ (8) คาดการณ์เวลาที่จะดำเนินการและเสร็จสิ้น

4. การติดตามและทบทวน (Monitoring and Review)

ติดตามสถานการณ์ภายในและภายนอก และผลการบริหารความเสี่ยง เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งทบทวนการกำหนดเกณฑ์การบริหารความเสี่ยง การระบุ วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

5. การบันทึกและรายงานผล (Recording and Report)

บันทึกการกำหนดขอบเขต บริบท เกณฑ์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจจัดทำเป็นทะเบียนความเสี่ยง (Risk Register) รวมทั้งรายงานผลการบริหารความเสี่ยง และผลการดำเนินงานตามแผน/มาตรการรองรับความเสี่ยง ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริหารส่วนงาน ฝ่ายจัดการ คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และคณะกรรมการ จ.ก.ส.

6. การสื่อสารและให้คำปรึกษา (Communication and Consultation)

ดำเนินการสื่อสารและปรึกษากับส่วนงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับรู้และมีความเข้าใจการบริหารความเสี่ยงขององค์กร รวมทั้งเข้าใจพื้นฐานของการตัดสินใจและเหตุผลของสิ่งที่ต้องดำเนินการในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

จ.ก.ส. ได้นำแนวทางตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง มาใช้เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยพิจารณาจาก 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 2) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ที่ ธ.ก.ส. นำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการที่ทำการประเมินว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่พนักงานเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ธ.ก.ส. กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ (Level)	โอกาสและความเป็นไป (Opportunity and Probability)	ความถี่ (Frequency)	มีการร้องเรียนผ่านช่องทาง Call Center และช่องทางออนไลน์	มีการส่งต่อข้อมูลเชิงลบผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์	มีการเผยแพร่ข่าวสารเชิงลบผ่านช่องทางสื่อมวลชน
5 สูง (High)	มีโอกาสดังขึ้นสูง (มากกว่า 50%)	ภายใน 1 เดือน เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	มากกว่า 25 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 2,800 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 3 ช่องทาง/เดือน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	มีโอกาสดังขึ้นค่อนข้างสูง (31 – 50%)	ภายใน 1 ไตรมาส เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	21-25 ครั้ง/เดือน	2,101-/2,800 ครั้ง/เดือน	3 ช่องทาง/เดือน
3 ปานกลาง (Medium)	มีโอกาสดังขึ้นได้ในบางครั้ง (11 – 30%)	ภายใน 1 ปี เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	16-20 ครั้ง/เดือน	1,401-/2,100 ครั้ง/เดือน	2 ช่องทาง/เดือน
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	แทบจะไม่มีโอกาสดังขึ้น (6 – 10%)	มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	11-15 ครั้ง/เดือน	701-/1,400 ครั้ง/เดือน	1 ช่องทาง/เดือน
1 ต่ำ (Low)	เกิดขึ้นได้ยากมาก (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5%)	เหตุการณ์นี้ไม่เคยเกิดขึ้น หรือมากกว่า 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	ไม่เกิน 11 ครั้ง/เดือน	น้อยกว่า 700 ครั้ง/เดือน	ไม่มีการเผยแพร่ข่าวทางลบ

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ด้านการเงิน (1)	ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง (2)	ด้านกฎหมายและข้อบังคับ (3)
5	กำไรสุทธิลดลงมากกว่าร้อยละ 3	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ โดยใช้เวลามากกว่า 9 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน
4	กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 2-3	บริหารจัดการ ข้อร้องเรียนได้ ภายใน 9 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงินแต่ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี
3	กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 1-2	บริหารจัดการ ข้อร้องเรียนได้ ภายใน 6 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ ข้อบังคับหรือกฎหมายหรือ สัญญาหรือข้อตกลง แต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายด้านการเงิน และต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
2	กำไรสุทธิลดลงไม่เกินร้อยละ 1	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 3 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง แต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน และไม่ต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
1	ไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	บริหารจัดการ ข้อร้องเรียนได้ น้อยกว่า 3 วัน	ปฏิบัติตามกฎหมายหรือ กฎระเบียบหรือข้อบังคับ หรือสัญญาหรือข้อตกลง

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)				
	1 ต่ำ	2 ค่อนข้างต่ำ	3 ปานกลาง	4 ค่อนข้างสูง	5 สูง
5 – สูง	M5 (ปานกลาง)	NH10 (ค่อนข้างสูง)	NH15 (ค่อนข้างสูง)	H20 (สูง)	H25 (สูง)
4 – ค่อนข้างสูง	NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	M8 (ปานกลาง)	NH12 (ค่อนข้างสูง)	NH16 (ค่อนข้างสูง)	H20 (สูง)
3 - ปานกลาง	NL3 (ค่อนข้างต่ำ)	M6 (ปานกลาง)	M9 (ปานกลาง)	NH12 (ค่อนข้างสูง)	NH15 (ค่อนข้างสูง)
2 – ค่อนข้างต่ำ	L2 (ต่ำ)	NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	M6 (ปานกลาง)	M8 (ปานกลาง)	NH10 (ค่อนข้างสูง)
1 - ต่ำ	L1 (ต่ำ)	L2 (ต่ำ)	3 (ค่อนข้างต่ำ)	4 (ค่อนข้างต่ำ)	M5 (ปานกลาง)

เกณฑ์ระดับความเสี่ยงการทุจริต	ความหมาย
สูง (H: High) (20-25)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที
ค่อนข้างสูง (NH: Nearly High) (10-16)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา
ปานกลาง (M: Medium) (5-9)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตามการปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด
ค่อนข้างต่ำ (NL: Nearly Low) (3-4)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ
ต่ำ (L: Low) (1-2)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

หลังจากระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ธ.ก.ส. ให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยประเมินความเสี่ยงจากมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการควบคุมที่มีอยู่ว่าเพียงพอหรือไม่ ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) กรณีมาตรการที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ตามตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (เหตุการณ์ความเสี่ยง)	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง /มาตรการควบคุม ที่มีอยู่
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
1	จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	1.1 กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือใกล้เคียงกับผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ (เอื้อประโยชน์)	2	2	4	NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	- พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 - นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ (คู่ค้าและผู้ส่งมอบ) - คู่มือวิธีปฏิบัติงานว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ - กำหนดแนวปฏิบัติการต่อต้านการให้และรับสินบนไว้ในร่าง TOR - บันทึกข้อตกลงการจัดทำ TOR
		1.2 กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุเกินความจำเป็นส่งผลต่องบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง	1	1	1	L1 (ต่ำ)	
		1.3 ให้ผู้ประกอบการในงานที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	1	1	1	L1 (ต่ำ)	
2	จัดทำและคำนวณราคากลาง	2.1 กำหนดราคากลางสูงเกินจริง อาจก่อให้เกิดช่องทางการทุจริต	1	1	1	L1 (ต่ำ)	- จัดทำและคำนวณราคากลางตามคู่มือวิธีปฏิบัติงาน และกำหนดจุดควบคุมการสอบทาน
		2.2 สืบราคาจากท้องตลาดจากผู้ประกอบการที่เป็น	1	1	1	L1 (ต่ำ)	

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (เหตุการณ์ความเสี่ยง)	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง /มาตรการควบคุม ที่มีอยู่
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
		บุคคลใกล้ชิด เพื่อเอื้อ ประโยชน์ในการยื่น ข้อเสนอ 2.3 พนักงานที่ได้รับ มอบหมายไม่ได้มีการ สืบทอดกลาง ที่แท้จริง	1	1	1	L1 (ต่ำ)	
3	จัดทำรายงานขอซื้อหรือ ขอจ้าง	3.1 ไม่มีประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	1	1	1	L1 (ต่ำ)	- แบบฟอร์มตัวอย่าง รายงานขอซื้อหรือขอ จ้าง
4	จัดทำประกาศหรือหนังสือ เชิญชวน	4.1 กำหนดคุณสมบัติผู้ยื่น ข้อเสนอในแบบประกาศ เชิญชวน ไม่เป็นไปตาม แบบประกาศที่คณะ กรรมการนโยบายกำหนด 4.2 การนำข้อมูลรายชื่อ ผู้ให้เอกสารไปแจ้งให้ผู้ที่ไม่ เกี่ยวข้องทราบ อาจนำมาสู่ การขัดขวางการแข่งขัน ราคาอย่างเป็นธรรมหรือ สมยอมด้านราคา	1 2	1 2	1 4	L1 (ต่ำ) NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	- ชักซ้อมการจัดทำ แบบประกาศเชิญชวน - กำหนดผู้รับผิดชอบ ในการให้เอกสาร
5	ยื่นข้อเสนอ	5.1 พนักงานที่ได้รับ มอบหมายให้ทำหน้าที่ จัดซื้อจัดจ้าง รับของ ข้อเสนอจากผู้ที่ไม่ได้ เชิญชวน	1	1	1	L1 (ต่ำ)	- ระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วยการ จัดซื้อจัดจ้างฯ กำหนด ให้คณะกรรมการรับ ของข้อเสนอเฉพาะราย ที่คณะกรรมการได้มี หนังสือเชิญชวนเท่านั้น
6	เปิดซองข้อเสนอ	6.1 คณะกรรมการซื้อหรือ จ้างเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับ ผู้ยื่นข้อเสนอครั้งนั้น 6.2 คณะกรรมการซื้อหรือ จ้างรับหรือเรียกรับ ของขวัญหรือประโยชน์อื่น ใดอันอาจคำนวณเป็นเงิน ได้ เพื่อแลกกับการ พิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอ เป็นผู้ชนะการเสนอราคา หรือผู้ได้รับการคัดเลือก 6.3 คณะกรรมการซื้อหรือ จ้างถูกแทรกแซงจากผู้มี อำนาจทั้งภายในและ ภายนอก เพื่อให้ผลการ พิจารณาเป็นไปในลักษณะ ให้คนหรือให้โทษต่อผู้ยื่น ข้อเสนอด้วยกัน	1 2 2	1 1 2	1 2 4	L1 (ต่ำ) L2 (ต่ำ) NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	- คณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง พนักงานจัดหา และผู้มีอำนาจตาม วงเงิน ลงนามรับรอง ตนเอง (self-declare) ว่าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสีย และไม่มีผลประโยชน์ ทับซ้อนกับบริษัทหรือผู้ ประกอบ การตามบันทึกที่ สจพ/- ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2565 - กรรมการที่มี ความสัมพันธ์กับ ผู้ประกอบการ เช่น พี่ น้อง เครือญาติ ต้องแจ้ง ต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อ ขอถอนตัวจากการ เป็นกรรมการและให้

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (เหตุการณ์ความเสี่ยง)	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง /มาตรการควบคุม ที่มีอยู่
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
							คณะกรรมการ ตรวจสอบความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ตาม ระเบียบธนาคารฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ของ ผู้ปฏิบัติงาน
7	รายงานผลการพิจารณา เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ สั่งซื้อสิ่งจ้าง	7.1 ผู้มีอำนาจใช้อำนาจ ในทางมิชอบเพื่อรับหรือ เรียกรับผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการอนุมัติ หรือไม่อนุมัติสั่งซื้อ จากผู้ยื่นข้อเสนอรายที่ คณะกรรมการเห็นสมควร ซื้อหรือจ้าง	1	2	2	L2 (ต่ำ)	- นโยบายต่อต้านการ ให้หรือรับสินบน (Anti- Bribery Policy) นโยบายการป้องกัน และปราบปรามการ ทุจริต
8	ประกาศผลผู้ชนะการ เสนอราคาหรือผู้ได้รับการ คัดเลือก	8.1 ไม่มีประเด็นความเสี่ยง ด้านทุจริต	1	1	1	L1 (ต่ำ)	-
9	สนองรับราคาและนัดทำ สัญญา	9.1 ทำสัญญาในลักษณะ เอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา ส่งผลให้ธนาคารได้รับ ความเสียหาย	1	1	1	L1 (ต่ำ)	- หัวหน้างานสอบทาน ลำดับที่ 1 ผู้มีอำนาจ ลงนามสัญญาสอบทาน ลำดับที่ 2
10	บริหารสัญญา (การส่งมอบ/ตรวจรับ พัสดุ/จ่ายเงิน)	10.1 คู่สัญญาส่งมอบงาน ในขณะที่งานยังไม่แล้วเสร็จ และคณะกรรมการตรวจรับ พัสดูลงนามในบันทึกตรวจ รับพัสดุนั้น 10.2 คณะกรรมการตรวจ รับพัสดุประวิงเวลาในการ ตรวจรับ โดยมีเจตนา หรือเรียกรับของขวัญหรือ ประโยชน์อื่นใดอันอาจ คำนวณเป็นเงินได้	1	2	2	L2 (ต่ำ)	

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จากการประเมินความเสี่ยงข้างต้น คณะกรรมการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อ
จัดจ้าง อยู่ในระดับความเสี่ยง “ต่ำ” แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ธ.ก.ส. ยังคงให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังการทุจริต
ในทุกประเด็น โดยมีมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีการทบทวนอยู่เป็นประจำ
อันเป็นการสร้างความมั่นใจหรือความเชื่อมั่นว่า ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของ ธ.ก.ส. มีการดำเนินการที่
โปร่งใส เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร และนำมาตราการในการป้องกันการทุจริต
(Corruption Risk Control) ไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ ธ.ก.ส. ได้นำแนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) ตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) มาใช้เป็นแนวทางในการทบทวนและดำเนินการ ดังนี้

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control)

โดยระบุมมาตรการควบคุม ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานหรือข้อปฏิบัติที่ช่วยลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เช่น

- คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง พนักงานจัดหา และผู้มีอำนาจตามวงเงิน ลงนามรับรองตนเอง (self-declare) ว่าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทหรือผู้ประกอบการ
- กรรมการที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการ เช่น พี่น้อง เครือญาติ ต้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อขอถอนตัวจากการเป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการตรวจสอบความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามระเบียบธนาคารฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

การเปิดเผยข้อมูล

ธ.ก.ส. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างที่สำคัญไว้ในเว็บไซต์ www.baac.or.th ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการทำงานและการใช้อำนาจของหน่วยงานรัฐ ลดโอกาสการเกิดทุจริตที่มีประสิทธิภาพ

การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี

เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยกำหนดนโยบายและช่องทางในการแจ้งข้อร้องเรียน อาทิ VOC Whistle Blowing และมีการประกาศนโยบายและทบทวนเป็นประจำทุกปี เพื่อสื่อสารให้ผู้บริหารระดับสูงและพนักงานในองค์กรทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ได้แก่

นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบน (Anti-Bribery Policy)

นโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นโยบายการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing)

นโยบายด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ (คู่ค้าและผู้ส่งมอบ)

นโยบายเพื่อส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม
 นโยบายบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน
 นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Policy)
 นโยบายด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
 ประกาศ เรื่องไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ทุกเทศกาล

การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control)

ธ.ก.ส. มีการแบ่งโครงสร้างหน้าที่เพื่อลดช่องทางการเกิดการทุจริต ตามหลัก 3-Lines of Defense มีการวางแผนการตรวจสอบภายในประจำปี โดยส่วนงานตรวจสอบภายใน ธ.ก.ส. ประกอบด้วย ฝ่ายตรวจสอบและสำนักตรวจสอบเทคโนโลยีและสารสนเทศ และกำหนดบทลงโทษทางวินัยและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากพบการทุจริตหรือพบว่า บุคลากร ธ.ก.ส. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยงานในหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมหาผลประโยชน์ให้แก่ตนหรือผู้อื่น โดยจะดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยผู้ที่เกี่ยวข้องตามลำดับความร้ายแรง

นอกจากนั้น ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงาน ป.ป.ท. โดยคัดเลือกโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ ธ.ก.ส. ผ่านช่องทาง www.baac.or.th --> การกำกับดูแลกิจการที่ดี --> การป้องกันการทุจริต --> การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

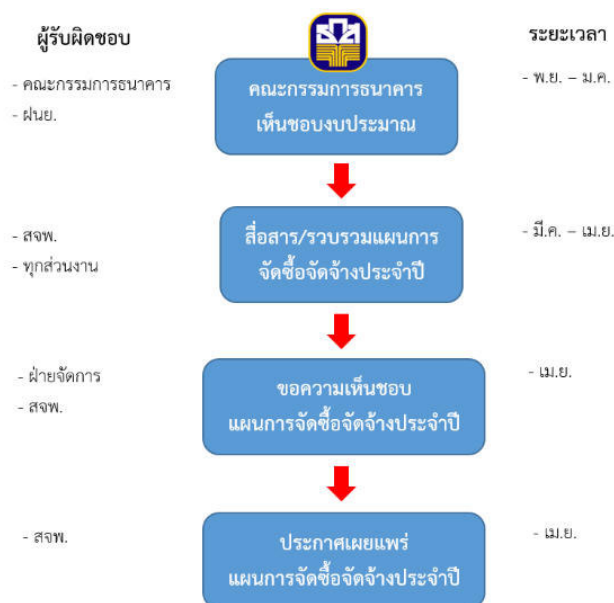
จากการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ได้ดำเนินการตามมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง และไม่พบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยปรากฏรายงานในเว็บไซต์ ธ.ก.ส. หัวข้อจัดซื้อจัดจ้าง --> รายงานการจัดซื้อจัดจ้าง --> รายงานการร้องเรียนเรื่องจัดซื้อจัดจ้าง

มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

กระบวนการสร้างความโปร่งใสในการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง

1. การจัดทำและเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

เมื่อคณะกรรมการธนาคารได้เห็นชอบวงเงินงบประมาณประจำปีแล้ว ธ.ก.ส. มีการสื่อสารและรวบรวมแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี เพื่อเสนอฝ่ายจัดการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศเผยแพร่แผนดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และเว็บไซต์ ธ.ก.ส. และปิดประกาศโดยเปิดเผย สถานที่ปิดประกาศที่ธนาคารกำหนด

2. การจัดโครงการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ธ.ก.ส. จัดโครงการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ส่งมอบกับธนาคารเป็นประจำทุกปี เพื่อสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายด้านการจัดซื้อจัดจ้างและบทบาทของ ธ.ก.ส. ที่มีต่อลูกค้าและชุมชนเพื่อให้ผู้ส่งมอบทราบ รวมทั้งเพื่อให้ทราบถึงความต้องการและความคาดหวังตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ส่งมอบต่อกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของ ธ.ก.ส.

3. ผู้บริหารระดับสูงชักซ้อมมาตรการและแนวทางป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างไปยังส่วนงานต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี

ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ